

สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งตะโก แนะนำการจัดการสวนมะพร้าว สวนปาล์มน้ำมัน และสวนยางพาราหลังฤดูน้ำท่วม

การจัดการสวนปาล์มน้ำมันหลังจากถูกน้ำท่วม

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชที่ต้องการน้ำมากในการเจริญเติบโต สามารถทนน้ำท่วมขังได้ดีกว่าพืชสวนหลายชนิด ในช่วงนี้ภาคใต้เกิดปัญหาน้ำท่วม ทำให้พืชหลายชนิดได้รับผลกระทบไปด้วย โดยเฉพาะปาล์มน้ำมันได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม ดังนี้

๑. โคนเลนท่อมซึ่งบริเวณรากทำให้รากขาดออกซิเจน รากเน่า ดินแน่น อากาศในดินมีน้อย ทำให้สิ่งมีชีวิตในดินตาย

๒. ต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกน้ำท่วมขังมานานเกิน ๑๕ วัน ยอดอ่อนจะเน่า เมื่อระบายน้ำแห้งแล้ว แผลจะเข้าไปเหยียดไข่ไข่ตัวก็คึกกินยอด ทำให้เกิดความเสียหายทางใบ ซึ่งอาจตายได้ในเวลาต่อมา

๓. ใบปาล์มแสดงอาการเป็นสีเหลืองซีดคล้ายขาดธาตุไนโตรเจน

๔. ปุ๋ยอินทรีย์/ปุ๋ยเคมีที่ใส่ในดิน ถูกชะล้างออกไป

๕. ดอกตัวผู้และตัวเมียรอบต้นจะเน่าเสีย เป็นที่สะสมเชื้อราและแบคทีเรีย

๖. ไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ทำให้ผลเน่า ทะลายเน่า ผลผลิตลดต่ำลง

เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผลผลิตปาล์มน้ำมันในอนาคต จึงมีข้อเสนอแนะ สำหรับการดูแลต้นปาล์มน้ำมันทั้งต้นที่ยังไม่ให้ผลผลิต หรือต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว ดังนี้

๑. เกษตรกรควรเร่งระบายน้ำออกจากแปลงปลูก สำหรับพื้นที่ปลูกในที่ลุ่ม ควรเร่งซ่อมแซมเสริมคันดินให้แข็งแรงด้วย กรณีที่เป็นพื้นที่ดอนให้ทำทางระบายน้ำอย่าให้น้ำท่วมขังโคนต้นปาล์มน้ำมัน

๒. อย่าเหยียบย่ำหรือใช้เครื่องจักรกลหนัก เข้าไปทำงานในสวนขณะที่ดินยังมีความชื้นอยู่ เพื่อป้องกันระบบรากปาล์มน้ำมันและดินอัดแน่น

๓. ขุดลอกดินโคลนที่ทับถมออกให้พื้นบริเวณทรงพุ่ม โดยให้ลึกถึงระดับดินเดิม เพื่อให้การถ่ายเทอากาศดีขึ้น รวมทั้งนำเศษไม้ออกจากสวนโดยเร็ว

๔. ตัดแต่งทางใบปาล์ม ขอดอกที่เสียหายทิ้ง และค้ำยันต้นปาล์มที่ล้มเอน เพื่อให้ต้นปาล์มน้ำมันฟื้นตัวได้เร็วขึ้น แล้วทำความสะอาดใบปาล์มน้ำมันที่มีโคลนเกาะติด

๕. เมื่อดินแห้ง ให้นำเศษพืช ทะลายปาล์มเก่าหรือทางใบปาล์ม มากคลุมดินบริเวณโคนต้นปาล์มน้ำมัน แต่มีข้อแนะนำว่า ควรจะวางให้ห่างออกมาจากโคนต้นประมาณ ๘๐ เซนติเมตร เพื่อรักษาความชุ่มชื้น และพื้นฟูปลายรากให้สมบูรณ์โดยเร็ว

๖. จากนั้นจึงค่อยเร่งฟื้นฟูสภาพดิน โดยการใส่ปุ๋ยหมัก หรือปุ๋ยอินทรีย์ ต้นละประมาณ ๒-๔ กิโลกรัม สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ยังไม่ให้ผลผลิต หรือต้นละ ๓-๕ กิโลกรัมสำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ให้ผลผลิตแล้ว ใส่ปุ๋ยเคมีตามอัตราที่กำหนดครั้งสุดท้ายของรอบปี และให้โรยปูนขาวเพื่อปรับสภาพดิน

๗. ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันและกำจัดเชื้อราที่ปาล์มน้ำมันทุกต้น

การจัดการสวนปาล์มน้ำมัน หลังจากที่มีน้ำท่วมขัง จะต้องเน้นในเรื่องของการดูแลระบบราก เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด หากจัดการไม่ดีจะทำให้เกิดโรค สุดท้ายก็จะได้ผลผลิตตามที่เกษตรกรต้องการ

การดูแลรักษาสวนไม้ผลหลังจากถูกน้ำท่วม

ปัจจุบันภาคใต้ประสบปัญหาน้ำท่วมขังในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ทำการเกษตร นอกจากพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้จะเป็นยางพารา ปาล์มน้ำมัน แล้ว ไม้ผลยังเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้เช่นเดียวกัน หลังจากที่น้ำท่วมขังลดลง เกษตรกรควรฟื้นฟูและบำรุงรักษาไม้ผลให้เกิดรากใหม่และแตกใบอ่อนโดยเร็ว ขณะเดียวกัน ต้องมีการจัดการดินให้ถูกต้องด้วย ดังนี้

๑. หลังน้ำท่วมใหม่ ๆ ขณะที่ดินยังเปียกอยู่ห้ามนำเครื่องจักรกลหนักเข้าไปในพื้นที่ และห้ามบุคคลรวมทั้งสัตว์เลี้ยงเข้าไปเหยียบย่ำบริเวณโคนต้นโดยเด็ดขาด เพราะดินที่ถูกน้ำท่วมขังจะมีโครงสร้างง่ายต่อการถูกทำลาย และเกิดการอัดแน่นได้ง่าย ซึ่งเป็นผลเสียต่อการไหลซึมของน้ำ รวมทั้งจะกระทบกระเทือนต่อระบบรากของพืช ทำให้ต้นไม้ทรุดโทรม และอาจตายได้

๒. ในพื้นที่ที่ยังมีน้ำท่วมขัง ควรหาทางระบายน้ำออกจากบริเวณโคนต้นพืชโดยเร็ว โดยขุดร่องระบายน้ำให้ไหลออกจากพื้นที่ให้มากที่สุด

๓. ในสภาพน้ำท่วมขังที่มีการชะเอาดินหรือทรายมาทับถมในบริเวณแปลงปลูกไม้ผล หลังจากน้ำลดลงและดินแห้งแล้วควรทำการขุดดิน หรือปาดเอาดินหรือทรายออกจากโคนต้นพืช นอกจากนี้ควรตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ทรงพุ่มโปร่ง เป็นการลดการคายน้ำของพืชและเร่งให้พืชแตกใบใหม่เร็วขึ้น สำหรับไม้ผลที่กำลังติดผลให้ทำการปลิดผลออกบ้าง

๔. เพื่อช่วยให้ต้นไม้ผลฟื้นตัวเร็วขึ้น ควรมีการฉีดพ่นปุ๋ยทางใบให้แก่พืช เพราะในระยะนี้ระบบรากของพืชยังไม่สามารถดูดธาตุอาหารจากดินได้ตามปกติ ปุ๋ยทางใบ อาจใช้ปุ๋ยน้ำสูตร ๑๒-๑๒-๑๒ หรือ ๑๒-๔-๖ หรืออาจใช้ปุ๋ยเกร็ดสูตร ๒๑-๒๑-๒๑ และ ๑๖-๒๑-๒๗ ละลายน้ำฉีดพ่นให้แก่พืชก็ได้ นอกจากนี้สามารถเตรียมปุ๋ยทางใบ ที่มีส่วนผสมของน้ำตาลเด็กส์โตรส ๖๐๐ กรัม ฮิวมิคแอซิก ๒๐ ซีซี ปุ๋ยเกร็ดสูตร ๑๔-๓๐-๑๔ ๒๐ กรัม (๑.๕ ช้อนแกง) โดยผสมสารดังกล่าวในน้ำ ๒๐ ลิตร (๑ ปี๊บ ควรเติมสารจับใบไปเล็กน้อย และอาจใส่สารป้องกันกำจัดโรคและแมลงตามความจำเป็น ควรพ่น ๒-๓ ครั้ง)

๕. ไม้ผลหลังน้ำท่วมมักพบโรครากเน่าและโคนเน่า ดังนั้นเมื่อดินแห้งควรมีการพรวนดิน เพื่อเพิ่มออกซิเจนให้แก่รากพืช ทำให้รากพืชแตกใหม่ได้ดีขึ้น

๖. ในพื้นที่ที่มีปัญหาของโรครากเน่าและโคนเน่าที่เกิดจากเชื้อรา หลังจากน้ำลดให้ใช้เชื้อราไตรโคเดมาผสมราดโคนต้น หรือใช้ผสมรำข้าว ๔ กิโลกรัม และปุ๋ยคอก ๑๐๐ กิโลกรัม นำไปหว่านรอบบริเวณทรงพุ่มอัตรา ๕๐-๑๐๐ กรัม/ตารางเมตร หรือทาด้วยสารเคมีกันรา เช่น เมตาแลคซิล (ริโดมิล) หรือฟอสเอทอสิส-ออลูมิเนียม (อาลีเอท) (กรณีเกิดแผลที่โคนต้นจะฉีกเนื้อเยื่อพืชที่เสียหายแล้วทาด้วยสารเคมี) โดยสารเคมีดังกล่าวจะใช้ทากับอาการรากเน่าและโคนเน่าที่เกิดจากเชื้อราพิเทียม (*Pythium spp.*) หรือไฟทอปเทอร่า (*Phytophthora spp.*) สำหรับโรคเน่าโคนเน่าที่เกิดจากเชื้อราชนิดอื่น ๆ เช่น พูซาเรียม โรซ็อกโทเนีย หรือ สเตโรโรเทียม ให้ราดโคนต้นด้วยสารเคมีฟิซโซเนบิ (เทอร์ราคลอร์ หรือบลาสสิโคล) นอกจากนี้อาจมีการปรับปรุงสภาพของดิน ไม่ให้เหมาะสมต่อการเกิดโรค โดยการไถพรวนหรือโดโลไมท์ เพื่อให้ดินมีสภาพเป็นด่างเล็กน้อย

การจัดการสวนยางพาราหลังจากถูกน้ำท่วม

ยางพาราเป็นพืชที่ไม่ทนสภาพน้ำท่วมขัง ยางพาราที่มีอายุ ๒-๘ เดือน ทนน้ำท่วมได้ไม่เกิน ๑๕ วัน และถ้า น้ำท่วมขังจะตายภายใน ๗ วัน ยางพาราอายุน้อยที่ถูกน้ำท่วมใบจะร่วงและเริ่มตายจากยอดลงมา ถ้าปริมาณน้ำลดลงภายใน ๑๕ วัน ให้ตัดส่วนที่ตายออก ยางพาราจะแตกยอดใหม่และเจริญเติบโตได้ สำหรับยางพาราที่อายุมากกว่า ๘ เดือนขึ้นไป จะมีความสามารถในการทนสภาพน้ำท่วมขังได้บ้าง ไม่ตาย แต่จะล้มง่าย เนื่องจากพื้นดินอ่อนตัวเพราะชุ่มน้ำ ดังนั้นจึงต้องยกและทำการค้ำยันต้นยางพาราไว้ภายใน ๗ วัน

การจัดการสวนยางพาราหลังจากถูกน้ำท่วม ต้องจัดการทั้งดินและต้นยางพารา ดังนี้

การจัดการดินในสวนยางพารา

๑. ถ้าหากน้ำท่วมไม่เกิน ๓๐ วัน ต้นยางพาราจะไม่ตายและไม่ได้รับผลกระทบมากนัก แต่ถ้าหากน้ำท่วมนานเกิน ๓๐ วัน ให้รีบทำการระบายน้ำออกจากสวนยางพาราอย่างเร่งด่วน ในกรณีที่ไม่สามารถระบายน้ำออกไปจากสวนยางได้ เนื่องจากบริเวณรอบสวนยางมีสภาพพื้นที่สูงกว่า ขอให้เกษตรกรขุดร่องน้ำกึ่งกลางระหว่างแถวยาง เพื่อให้ น้ำระบายไปอยู่ในร่องน้ำที่ขุดไว้ ซึ่งวิธีนี้จะช่วยให้ดินบริเวณโคนต้นยางแห้งเร็วขึ้น ไม่ควรใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่ในการขุดร่องน้ำ เพราะจะทำให้โครงสร้างดินเสียหาย และอาจทำให้กระทบกระเทือนต่อระบบรากเป็นอันตรายต่อต้นยางได้ ควรใช้แรงงานหรือเครื่องจักรขนาดเล็กได้ตามความเหมาะสมของสวนยางแต่ละแห่ง

๒. ขณะดินชื้นหรือชุ่มน้ำ ห้ามเดินเหยียบย่ำหรือใช้เครื่องจักรกลหนักเข้าพื้นที่เพื่อป้องกันดินแน่น

๓. เมื่อดินแห้งให้พรวนดินโคนต้นยางพาราที่อายุน้อย เพื่อปรับสภาพทางกายภาพของดิน สำหรับยางพาราที่อายุมาก ไม่ควรพรวนดินใต้โคนต้น เพราะจะทำให้กระทบกระเทือนต่อราก

๔. พื้นพุ่มคุณสมบัติของดิน โดยการใส่ปุ๋ยหมักที่ผสมกับสารเร่งซูเปอร์ พด.๓ ในกรณีที่พื้นที่อยู่ในสภาพน้ำแช่ขังเป็นเวลานานและเสี่ยงต่อการเกิดโรค

๕. หากพื้นดินภายหลังน้ำท่วมเกิดสภาพความเป็นกรด ให้ใส่อินทรีย์วัตถุหรือปูน เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน โดยปริมาณการใช้ขึ้นอยู่กับสภาพความรุนแรงของกรดในพื้นที่นั้น ๆ

การจัดการสวนยางพารา

ควรตัดแต่งกิ่งต้นยางพาราให้โปร่ง เพื่อสะดวกในการทำงาน และป้องกันโรคหรือป้องกันลมสวนยางพาราที่เปิดกรีดแล้วส่วนมาก จะมีต้นยางโคนล้มหรือกิ่งฉีกขาดหรือหัก ไม่ควรกรีดยางขณะที่น้ำท่วมขัง ควรหยุดไว้ชั่วคราวหากพบว่า มีต้นยางพาราโคนล้ม หรือมีกิ่งหักและฉีกขาด หลังจากน้ำลดและดินในสวนยางแห้งแล้ว ให้ตัดแต่งกิ่งพร้อมกำจัดเศษไม้และเศษวัสดุต่าง ๆ ที่น้ำพัดพามาออกให้หมด ห้ามใส่ปุ๋ยบำรุงสวนยางพาราทันทีหลังน้ำลด ควรรอให้ดินในสวนแห้งแล้วอย่างน้อย ๓๐ วัน จึงทำการใส่ปุ๋ย

ต้นยางอายุน้อยกว่า ๑ ปี

ในกรณีที่ต้นยางได้รับความเสียหายมากหรือตายไป ให้รอกปลูกซ่อมด้วยยางชำลงในปัดไป โดยปลูกซ่อมให้เร็วที่สุดเมื่อสภาพแวดล้อมเหมาะสม สำหรับต้นที่กิ่งกระโดงได้รับความเสียหาย ให้ตัดกิ่งกระโดงส่วนที่ได้รับความเสียหายทิ้งไป เพื่อป้องกันการตายจากยอดลงมา แล้วทาด้วยสารเคมีป้องกันเชื้อราเข้าทำลายที่อาจก่อให้เกิดอาการเน่าของบาดแผล โดยใช้สารเคมีเบนเลทผสมน้ำให้มีความเข้มข้น ๕ % ทาให้ทั่วบาดแผลที่ตัดแต่งไว้ จากนั้นรอกการแตกแขนงใหม่ และคอยตัดแต่งกิ่งให้เจริญเติบโตไปตามปกติ โดยให้เหลือกิ่งกระโดงกิ่งเดียวเพื่อเจริญเป็นลำต้นที่สมบูรณ์ ในกรณีที่ต้นยางอยู่ในสภาพตั้งตรงแล้วควรระมัดระวังอย่าให้เป็นอันตรายต่อรากต้นยางด้วย

ต้นยางอายุ ๑-๒ ปี

เป็นต้นยางที่ยังไม่มีทรงพุ่มใบ หรือมีการแตกกิ่งบ้างเพียงเล็กน้อย ถ้าหากต้นยางพาราเอนล้ม ให้ทำการยกตั้งให้ตรงในขณะดินเปียกชื้น ใช้ไม้ค้ำยันให้มั่นคง อัดดินบริเวณโคนต้นให้แน่น ระวังอย่าให้เป็นอันตรายกับรากยาง ในกรณีที่ยอดหักเสียหายให้ตัดทิ้ง แล้วทาด้วยเบนเลทผสมน้ำเข้มข้น ๕ % เช่นกัน คอยตัดแต่งกิ่งที่แตกออกมาให้เหลือเพียงกิ่งเดียว เพื่อเป็นลำต้นหรือยอดต่อไป และในกรณีที่เปลือกลำต้นได้รับความเสียหาย อาจจะต้องขูดส่วนที่เสียหายทิ้งไป และควรทาปูนขาวผสมน้ำเข้มข้น ๑๐-๒๐ % เพื่อป้องกันการคายน้ำและแดดเผาไหม้ ซึ่งอาจจะทำให้ต้นยางแห้งตายได้ในเวลาต่อมา ต้นยางเหล่านี้จะแตกแขนงออกมาภายใน ๓-๔ สัปดาห์ ต้องตัดแต่งออกให้หมดให้เหลือส่วนที่อยู่เหนือพื้นดิน ๒.๐-๒.๕ เมตรขึ้นไป เพื่อให้เจริญเติบโตเป็นทรงพุ่มและพัฒนาเป็นลำต้นที่สมบูรณ์ตามปกติต่อไป

ต้นยางอายุ ๒-๓ ปี

ต้นยางจะเริ่มสร้างทรงพุ่มที่มีขนาดเล็กถึงปานกลาง ต้นยางที่ล้มเอนจะมีส่วนที่กิ่งก้านฉิดขาดไปบ้างบางส่วน ถ้าลำต้นยังอยู่ในสภาพปกติและรากแก้วสมบูรณ์ ให้รีบตัดกิ่งก้านพุ่มใบทิ้งให้สูงจากพื้นดิน ๒.๕ เมตร แล้วใช้เชือกดึงลำต้นขึ้นตั้งตรงพร้อมกับใช้ไม้ค้ำยันให้มั่นคง จากนั้นกลบดินโคนต้นอัดให้แน่น แล้วทาปูนขาวที่ผสมน้ำเข้มข้น ๑๐-๒๐ % บริเวณลำต้น เพื่อป้องกันแดดเผาไหม้เสียหาย ขึ้นต่อไปคอยตัดแต่งกิ่งแขนงตลอดลำต้นทิ้งออกไปให้หมด โดยพยายามตัดให้ชิดลำต้นมากที่สุด เหลือไว้เฉพาะส่วนยอดลำต้นที่ระดับ ๒.๐-๒.๕ เมตร เพื่อพัฒนาเป็นทรงพุ่มปกติต่อไป

ต้นยางใหญ่กรีดได้แล้ว

มักจะได้รับผลกระทบน้อยกว่าต้นยางเล็ก ต้นยางเปิดกรีดที่ยังอยู่ในสภาพปกติ ขอให้สังเกตการกรีดยางไปก่อนจนกว่าสภาพดินจะแห้งปกติ เพราะในสภาพน้ำท่วมขังรากยางบางส่วนจะได้รับความกระทบกระเทือนเสียหาย ไม่สามารถดูดธาตุอาหารไปใช้ได้ การกรีดยางอาจจะเกิดความเสียหายให้กับหน้ากรีดได้นอกจากนั้นควรทาทัน้ำกรีดด้วยสารเคมีเพื่อป้องกันโรคเส้นดำ เช่น สารเคมีเมทาแลคซิล เป็นต้น